

ภาคผนวก ก

ประวัติความเป็นมาภูมิหลังของอำเภอมะริม

คำขวัญอำเภอมะริม

น้ำตกแม่สา งามตากล้วยไม้ ไหว้พระบาทสี่รอย แอ่วดอยชมช้าง งามสร้างพุกษา

เจ้าแม่ดาราเป็นขวัญ มวลชนมุ่งมั่น สร้างสรรค์ความดี

เอกลักษณ์ของอำเภอมะริม

เมืองที่มีความงดงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ประวัติความเป็นมา

อำเภอมะริม เดิมมีฐานะเป็นแขวง ตั้งอยู่ที่บ้านสะลงนอก หมู่ที่ ๓ ตำบลสะลง ผู้ดำรงตำแหน่งนายแขวงคนแรกชื่อ นายมา ไม่ทราบนามสกุล เนื่องจากเป็นท้องที่ห่างไกลมีหมู่บ้านน้อย และอยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัด การคมนาคมไม่สะดวก จึงย้ายมาอยู่ที่ บ้านช่วงเปา หมู่ที่ ๑ ตำบลริมใต้ ตามที่อยู่ปัจจุบัน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้ยกฐานะเป็นอำเภอใช้ชื่อว่า “อำเภอมะริม” เหตุที่ชื่อนี้เนื่องจากที่ตั้งของที่ว่าการอำเภอ อยู่บริเวณที่ลุ่มแม่น้ำริม ซึ่งไหลผ่านจากอำเภอแม่แตง ลงสู่แม่น้ำปิงที่บ้านสบริม หมู่ที่ ๓ ตำบลริมใต้ อำเภอมะริม

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เล็งเห็นความสำคัญถึงการให้บริการประชาชนของอำเภอมะริม จึงได้สนับสนุนงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้จัดสร้างที่ว่าการอำเภอ และอาคารหอประชุมหลังใหม่ แทนอาคารที่ว่าการอำเภอหลังเดิมซึ่งได้ปลูกสร้างและใช้งานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ และได้พิธีเปิดและใช้อาคารเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๘ โดยอาคารที่ว่าการอำเภอมะริมหลังใหม่มีรูปแบบล้านนาประยุกต์ ซึ่งมีเพียงสองแห่งในประเทศไทย คือ ที่ว่าการอำเภอมะริมและอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

สภาพทางภูมิศาสตร์

อำเภอมะริม มีพื้นที่ทางทิศใต้ติดต่อกับเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ ที่ว่าการอำเภออยู่ห่างจากที่ตั้งของจังหวัดเชียงใหม่ ไปทางทิศเหนือตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๗ เป็นระยะทาง ๑๖ กิโลเมตร และห่างจากศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ เป็นระยะทางประมาณ ๘ กิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอแม่แตง ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอเมืองเชียงใหม่และอำเภอหางดง ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอสันทราย ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอสะเมิง

ขนาดพื้นที่

อำเภอแมริม มีขนาดพื้นที่ ๔๕๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๘๔,๓๗๕ ไร่ แยกเป็นเนื้อที่ป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติ ๓๑๘.๙๑ ตารางกิโลเมตร (๑๙๙,๓๒๕.๕๐ ไร่)

ลักษณะทางภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ ๔ ตำบล (ตำบลแม่แรม, โป่งแยง,สะलग,ห้วยทราย) จากพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ ตำบลมีสภาพเป็นป่าต้นน้ำลำธาร อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ อีก ๗ ตำบล เป็นพื้นที่ราบมีลักษณะลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก ด้านทิศ ล้อมรอบไปด้วยภูเขา ในขณะที่ด้านตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำปิงไหลผ่าน โดยมีลำน้ำธรรมชาติที่สำคัญอยู่ ๓ สาย ได้แก่ แม่น้ำปิง แม่น้ำริม น้ำแม่สา

ลักษณะทางภูมิอากาศ

ฤดูร้อน อากาศค่อนข้างร้อนจัดระหว่างเดือนมีนาคม – เดือนพฤษภาคม อุณหภูมิเฉลี่ย ๓๕ องศาเซลเซียส ฤดูฝน มีฝนตกชุกเป็นบางพื้นที่ โดยเฉพาะที่เป็นภูเขาระหว่าง เดือนมิถุนายน – เดือนตุลาคม มีระดับน้ำฝนเฉลี่ย ประมาณ ๑,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี ฤดูหนาว มีอากาศหนาวพอประมาณแต่ไม่ถึงกับหนาวจัดระหว่าง เดือนธันวาคม – กุมภาพันธ์ มีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ประมาณ ๑๗ องศาเซลเซียส

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอแมริม แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น ๑๑ ตำบล ๙๒ หมู่บ้าน ได้แก่ ๑. ตำบลริมใต้ (Rim Tai) มี ๘ หมู่บ้าน ประชากร ๘,๙๘๕ คน ๒. ตำบลริมเหนือ (Rim Nuea) มี ๕ หมู่บ้าน ประชากร ๓,๓๒๓ คน ๓. ตำบลสันโป่ง (San Pong) มี ๑๑ หมู่บ้าน ประชากร ๙,๘๒๗ คน ๔. ตำบลชี้เหล็ก (Khilek) มี ๘ หมู่บ้าน ประชากร ๗,๔๔๒ คน ๕. ตำบลสะलग (Saluang) มี ๘ หมู่บ้าน ประชากร ๔,๖๙๒ คน ๖. ตำบลห้วยทราย (Huai Sai) มี ๕ หมู่บ้าน ประชากร ๔,๔๓๘ คน ๗. ตำบลแม่แรม (Mae Raem) มี ๑๒ หมู่บ้าน ประชากร ๘,๗๔๕ คน ๘. ตำบลโป่งแยง (Pong Yaeng) มี ๑๐ หมู่บ้าน ประชากร ๑๐,๑๙๔ คน ๙. ตำบลแม่สา (Mae Sa) มี ๖ หมู่บ้าน ประชากร ๖,๓๓๙ คน ๑๐. ตำบลดอนแก้ว (Don Kaeo) มี ๑๐ หมู่บ้าน ประชากร ๑๔,๗๘๘ คน ๑๑. ตำบลเหมืองแก้ว (Mueang Kaeo) มี ๙ หมู่บ้าน ประชากร ๕,๖๖๐ คน

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอแมริม ประกอบด้วย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๑ แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลแมริม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลริมใต้ทั้งตำบลและบางส่วนของตำบลแม่สา เทศบาลตำบลริมเหนือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลริมเหนือทั้งตำบล เทศบาลตำบลสันโป่ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสันโป่งทั้งตำบล เทศบาลตำบลชี้เหล็ก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลชี้เหล็กทั้งตำบล เทศบาลตำบลแม่แรม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลแม่แรมทั้งตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลสะलग ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสะलगทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลห้วยทรายทั้งตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแยง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโป่งแยงทั้งตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลแม่สา (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลแม่ริม) องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลดอนแก้วทั้งตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเหมืองแก้วทั้งตำบล

บริบทชุมชนของอำเภอและตำบลริมเหนือ-ตำบลริมใต้ แยกเป็นตารางได้ ดังนี้

อำเภอแม่ริม แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๑ ตำบล ๙๒ หมู่บ้าน ดังนี้

ลำดับ	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนประชากร
๑	ริมใต้	๘	๘,๙๘๕
๒	ริมเหนือ	๕	๓,๓๒๓
๓	สันโป่ง	๑๑	๙,๘๒๗
๔	ชี้เหล็ก	๘	๗,๔๔๒
๕	สะลวง	๘	๔,๖๙๒
๖	ห้วยทราย	๕	๔,๔๓๘
๗	แม่แรม	๑๒	๘,๗๔๕
๘	โป่งแยง	๑๐	๑๐,๑๙๔
๙	แม่สา	๖	๖,๓๓๙
๑๐	ดอนแก้ว	๑๐	๑๔,๗๘๘
๑๑	เหมืองแก้ว	๙	๕,๖๖๐
โดยรวม		๙๒	๘๔,๔๓๓

ตำบลริมเหนือ จำนวน ๕ หมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
๑	เหมืองผ่า	๕๕๖	๔๗๔	๕๒๓	๙๙๗
๒	ท้องผ่าย	๒๖๐	๓๑๑	๓๕๓	๖๖๔
๓	หัวดง	๓๐๓	๓๓๙	๔๒๗	๗๖๖
๔	เกาะ	๑๘๓	๒๓๑	๒๓๐	๔๖๑
๕	เหมืองผ่ารวมใจ	๑๙๔	๒๔๐	๒๕๖	๔๙๖
รวม		๑,๔๙๖	๑,๕๙๕	๑,๗๘๙	๓,๓๘๔

ตำบลริมใต้ จำนวน ๘ หมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
๑	หมื่นถ้อย-น้ำงาม	๒,๕๔๐	๑,๗๗๘	๑,๗๕๓	๓,๕๓๑
๒	ดวงดี	๓๗๗	๓๓๖	๔๐๖	๗๔๒
๓	ขอนแก่น	๔๙๕	๕๒๐	๖๓๓	๒,๑๕๓
๔	ต้นแก้ว	๓๖๙	๓๖๗	๔๒๖	๗๙๓
๕	ท่าวังทอง	๒๐๔	๒๙๖	๓๒๘	๖๒๔
๖	ห้วยไจ้	๑๖๗	๑๓๕	๑๗๖	๓๑๑
๗	ทุ่งหัวช้าง	๒๒๙	๑๙๘	๒๑๘	๔๑๖
๘	ทรายมูล	๓๘๙	๕๓๙	๕๘๗	๑,๑๒๖
รวม		๕,๒๔๒	๔,๕๙๓	๕,๒๒๘	๘,๘๘๕